Ägarstyrningsrapport

Juli 2021 – juni 2022

Ägaransvar för att skapa värde

Denna rapport beskriver hur ägarstyrningsarbetet bedrivits av Länsförsäkringar Fondförvaltning under hösten 2021 och våren 2022.

Storägare i svenska bolag och i några nordiska
Den sammanlagda volymen i Länsförsäkringar Fondförvaltnings fonder (i fortsättningen även 'Fondbolaget' eller 'fonderna') uppgår till cirka 270 miljarder kronor varav cirka 66 miljarder är placerat i bolag noterade på de nordiska börserna. I 34 bolag äger fonderna 3 till 15 procent av aktiekapitalet. Ägarstyrningen sker i första hand i svenska och nordiska bolag där Fondbolaget tillhör de större ägarna. Fondbolaget förvaltade aktier i 215 olika nordiska bolag genom aktivt förvaltade fonder aktie- och blandfonder och passivt förvaltade indexfonder

Fondbolaget är den 35:e största ägaren av noterade bolag i Norden och den 22:a i Sverige. Fondbolagets innehav återfinns ofta en bit ned på ägarlistorna i de större börsbolagen med undantag för fastighetssektorn där Länsförsäkringar genom Länsförsäkringar Fastighetsfond är en av de större ägarna i flera bolag. Inom småbolag är också fonderna genom Länsförsäkringar Småbolag Sverige en av de större ägarna i flera bolag. Även om flera olika fonder är ägare i ett bolag sker ägarstyrningsarbetet gemensamt för alla fonderna. Utanför Norden återfinns inte Fondbolaget som storägare i några bolag alls.

Fakta

- Antal valberedningar: 20
- Antal bolagsstämmor: 101 varav bolag noterade i Sverige, 3 i övriga Norden och 26 i USA.
- Utgångspunkten för ägarstyrningen är att Fondbolaget alltid ska agera med syfte att uppnå bästa möjliga avkastning till fondernas andelsägare med hänsyn till fondernas placeringsinriktning och målsättning. Ägarstyrningsarbete styrs av Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning som fastställts av styrelsen för både Länsförsäkringar AB och Länsförsäkringar Fondförvaltning samt av Principer för aktieägarengagemang för Länsförsäkringar Fondförvaltning som beslutats av vd vilken beskriver mer i detalj hur ägarstyrningsarbetet ska bedrivas. Ägarstyrningen påverkas också av externa regelverk som exempelvis ABL och Svensk Kod för bolagsstyrning, Fondbolagens förenings rekommendationer samt av EUs aktieägarrättighetsdirektiv och andra EU regler inom området.

Fonderna äger i första hand röstsvaga aktier, sk B-aktier och ägandet är i normalfallet begränsat till tio procent av röstetalet i ett bolag varför en fond eller ett fondbolag relativt sällan är den enskilt största ägaren även om det förekommer då och då. I några av bolagen där Fondbolaget är storägare finns det en tydlig industriell huvudägare, inte sällen grundaren men det förekommer också att det är andra institutioner och andra aktörer är större ägare.

Ägarutövande sker genom röstning på bolagsstämma, deltagande i valberedning men också genom andra möten med bolagets ledning och styrelse. Ibland samarbetar fondbolaget med andra aktieägare för att påverka. Det förekommer att bolagen hör av sig till Fondbolaget kring vår syn på olika frågor. Det kan exempelvis vara utformning av incitamentsprogram till ledningen, nyemissionsbemyndiganden och andra kapitalstrukturfrågor, syn på strukturaffärer samt prioritering av hållbarhetsmål. Möjligheterna att utöva ägarstyrning är som störst i bolag där ägandet är stort. Fondbolaget har då en större formell direkt påverkan på bolagsstämma och genom valberedning, men också en större grad av informella kontakter och avstämningar. Ju större ägande desto större tyngd har man i diskussionerna. Länsförsäkringar Fondförvaltning har också ett potentiellt kapital att investera som kan ge en tyngd i diskussionerna även om fonderna för tillfället inte är en stor ägare i ett enskilt bolag. Under perioden har ett fyrtiotal dialoger genomförts med de bolag där Fondbolaget tillhör de större ägarna. De flesta dialogerna har varit avstämningar inför en bolagsstämma.

Deltagande i valberedningar

Genom att delta i valberedningar har vi möjlighet att påverka antalet styrelseledamöter, styrelsens sammansättning, styrelseledamöters arvoden, val av revisorer, revisorsarvoden och principer för utseende av valberedning. Fondbolaget tackar i normalfallet ja till att ingå i valberedningar om bolaget via fonderna utgör en av de större ägarna.

Vid nominering av styrelse tar vi hänsyn till kompetensbredd, mångfald och tillgänglig tid hos potentiella styrelseledamöter. Vi arbetar aktivt för att nå en jämn könsfördelning i styrelser. Även styrelsens storlek tas i beaktande i syfte att hålla nere antalet ledamöter i de fall bolagets komplexitet inte kräver annat. Extra fokus läggs på styrelsens ordförande. Förslag till arvode för styrelsearbete ska spegla ledamöternas arbetsinsats och ansvar, vara skäliga och marknadsmässiga. Relationen mellan arvode till styrelsens ordförande och övriga ledamöter ska vara rimlig, men samtidigt spegla det extra arbete en ordföranderoll innebär. Särskilt arvode för utskottsarbete ska utgå utifrån bedömd arbetsinsats och ansvar. Varje bolag är unikt och uppdraget för valberedningen är att sätta samman det team av ledamöter som ger bolaget bästa förutsättningar att leda det enskilda bolaget och att alla de erfarenheter och kompetenser som bolaget bedöms behöva finns representerat i styrelsen.

Förslag till förändring av Svensk kod för bolagsstyrning

En annan större svensk institution meddelade i maj 2022 att de har för avsikt att rösta emot förslag från en valberedning som föreslår vd som ledamot av styrelsen. Länsförsäkringar Fondförvaltning instämmer att det kan finnas en bolagsstyrningsproblematik om vd ingår istyrelsen. En av styrelsens viktigaste uppgifter är att rekrytera, utvärdera och vid behov entlediga vd och det är därför lite märkligt att denne ska ingå i styrelsen.

Samtidigt anser Länsförsäkringar Fondförvaltning att det kan finnas situationer när det är motiverat. Exempelvis om vd själv eller genom närstående har ett betydande ägande i bolaget kan det vara motiverat att vd ingår i styrelsen. Det kan förstås också finnas andra skäl men den valberedning som föreslår vd som ledamot har bevisbördan att det blir bättre. Det är sällan somdet motiveras.

I cirka en tredjedel av de börsnoterade large cap bolagen ingår vd i styrelsen och om det voreså att det är bättre att vd ingår i styrelsen borde det alltid vara så.

I cirka en tredjedel av largecap bolagen är vd ledamot av styrelsen. En stor majoritet av de vd:ar som sitter i styrelsen är män och skulle antalet vd:ar i styrelserna minska skulle också andelen kvinnor med automatik öka i styrelserna.

Ägaransvarig har lämnat ett förslag till Kollegiet för Svensk kod för bolagsstyrning att förändraSvensk kod för Bolagsstyrning. Om en valberedning föreslår vd som ledamot ska detta motiveras (tillägg under punkt 2.6. och punkt 2.7.). Oavsett om Kollegiet hörsammar förslageteller inte så har Länsförsäkringar Fondförvaltning ändrat sin policy. Om Länsförsäkringar Fondförvaltning ingår i en valberedning som föreslår vd som ledamot så ska en motivering göras i valberedningens motiverade yttrande i fortsättningen.

"Det vore bra om valberedningen tvingas tänka till lite extra och motivera."

HÅLLER INTE MED ROBUR. Johannes Wingborg, ägaransvarig på Länsförsäkringar fondförvaltning, vill se färre vd:ar i styrelsen. Men inte ett totalförbud.

Vill se en ändring om vd:ar i bolagskoden

Fondbolaget föreslår nytt krav efter Di:s kartläggning

Föreslås ett bolags vd sitta i styrelsen ska det tydligt motiveras. Den skrivningen vill Länsförsäkringar Fondförvaltning få in i Svensk kod för bolagsstyrning. Frågan har blivit aktuell efter Di:s rapportering om att Swedbank Robur kommer rösta nej till alla såna förslag framöver.

Fakta

Länsförsäkringar Fondförvaltning

Valberedningar inför årsstämmor 2022

Inför årsstämmorna under våren 2022 ingick Fondbolaget i 20 (27) valberedningar. Nya valberedningar för denna säsong var Arise och Nordic Waterproofing.

Valberedningen består normalt sett av en person från var och en av de tre största aktieägarna samt styrelsens ordförande. I vissa bolag är styrelsens ordförande bara adjungerad och i några bolag ingår de fyra största aktieägarna i valberedningen. Valberedningen utser inom gruppen en ordförande. Enligt Koden kan styrelseledamöter ingå i valberedningen men får inte vara ordförande i valberedningen. I uppgifterna för ordföranden för valberedningen ingår att presentera valberedningens förslag för aktieägarna på årsstämman och sköta övrig kommunikation för gentemot styrelsen eventuella styrelsekandidater, media och aktieägarna. Valberedningen publicerar ett motiverat yttrande där valberedningen redogör för valberedningens förslag, dess arbete och motiven till förslagen.

Avvikelser från Svensk kod för bolagsstyrning.
Personer som ingår i bolagsledningen ska inte ingå i valberedningen enligt Svensk Kod för bolagsstyrning. I några fall har vi ställt oss bakom avvikelser från denna regel och regeln att styrelseledamöter inte får vara ordförande för valberedningen då vi bedömt att det varit till fördel för valberedningsarbetet och våra fondsparare. I Stenhus Fastigheter ingår bolagets vd i valberedningen som tillika är bolagets huvudägare och grundare. I FastPartner ingår bolagets vice vd och han är valberedningens ordförande. Han är son till huvudägaren som kontrollerar över 70 procent av rösterna i bolaget. Vi har bedömt att valberedningsarbetet inte skulle bli bättre om dessa aktieägare hade utsett någon annan person som skulle representera dem i dessa valberedningar.

36%

Andelen kvinnor i styrelsen i bolagen där Fondbolaget var en del av valberedningen.

Tabell 2. Andel kvinnor före och efter årsstämman i de bolag där Fondbolaget varit representerat under åren 2014–2022.

	Andel kvinnor före årsstämman, %	Andel kvinnor efter årsstämman, %
2014	24	27
2015	34	41
2016	36	42
2017	41	43
2018	39	38
2019	37	38
2020	33	38
2021	39	39
2022	37	36

Svensk Kod för bolagsstyrning föreskriver att en jämn könsfördelning ska eftersträvas i börsbolagens styrelser. Kollegiet för svensk bolagsstyrning satte upp som ambition för drygt fem år sedan att det minst företrädda könet ska uppgår till cirka 40 procent senast våren 2020. I detta sammanhang bör det noteras att Svensk Kod för bolagsstyrning omfattar bolag noterade på börsens huvudlista. Bolag noterade på First North omfattas inte av koden.

Av tabell 2 framgår det att andelen kvinnor i bolagen där Fondbolaget ingick i valberedningen uppgår till 36 procent. Exkluderas bolag som är noterade på marknadsplatsen First North uppgår istället andelen till 38 procent. Kollegiet för Svensk Kod för bolagsstyrning har publicerat statistik rörande könsfördelningen i börsbolagens styrelser per 2022-06-22 (endast börsens huvudlista och ej First North). 36 procent är kvinnor i genomsnitt vilket ska jämföras med 38 procent för de bolag där Fondbolaget varit representerat i valberedningar. I och med att endast bolagen på börsens huvudlista omfattas av koden kan man säga att kollegiets ambition är uppfyllt på totalen även om det varierar från bolag till bolag. I exempelvis K-fastigheter som finns på börsens huvudlista finns det endast en kvinna i styrelsen.

Länsförsäkringar Fondförvaltning har som ambition att uppnå jämställda styrelser men detta uppnåddes inte i alla bolag under året. En förklaring finns i varje enskilt bolags valberedningsarbete men en generell förklaring är att nya huvudägare har föreslagit sig själva eller velat sätta sin prägel på styrelsen. I exempelvis Catena Fastigheter blev den belgiska fastighetskoncernen WDP bolagets näst största ägare en kort tid före årsstämman och deras vd, Jost Uwents tog plats i styrelsen. I de bolag som inte når upp till Kollegiets ambition om jämställda styrelser finns en kommentar i respektive valberednings motiverade yttrande. Även om ambitionen är att uppnå jämställda styrelser är det viktigaste att valberedningsarbetet bedrivs på ett professionellt och systematiskt sätt, att ingen kandidat diskrimineras, att det finns slutkandidater av båda könen och att alltid bolagets behov kommer i första hand. I en styrelse skiljer man på oberoende och ej oberoende ledamöter. Ej oberoende är personer som själva, genom närstående eller vars arbetsgivare äger mer än tio procent av bolaget eller är eller tidigare har varit vd i bolaget. Dessa ej oberoende ledamöter utgör cirka en fjärdedel av alla ledamöterna. I praktiken har valberedare från en institution mer begränsat inflytande över ej oberoende ledamöter som sitter där i kraft av eget ägande i bolaget – inte sällan är det grundaren själv som kontrollerar en betydande del av bolaget. Andelen kvinnor i gruppen ej oberoende är endast 7 procent. Andelen kvinnor i gruppen oberoende uppgår till 45 procent.

Tabell 3. Fondbolagets deltagande i valberedningar inför årsstämmor 2022.

Bolag	Lista	Valberedare	Föreslagen för nyval	Ej föreslagen för omval
Arise	Small Cap	Johannes Wingborg	Eva Vitell och Mikael Schultz	Maud Olofsson och Jon Bransma
ByggPartner i Dalarna	Small Cap	Eva Gottfridsdotter (ordf.)		
Castellum	Large Cap	Johannes Wingborg	Henrik Käll	Christina Karlsson Kazeem och Zdravko Markovsk
Catena	Large Cap	Johannes Wingborg	Joost Uwents	
Cibus Nordic Real Estate	Mid Cap	Johannes Wingborg	Nils Styf	Jonas Ahlblad
Corem Property Group	Large Cap	Johannes Wingborg	Christian Roos	
Fabege	Large Cap	Eva Gottfridsdotter	Anne Årneby och Mattias Johansson	Mats Qviberg och Emma Heriksson
FastPartner	Large Cap	Johannes Wingborg		
Genova Property Group	Mid Cap	Johannes Wingborg		
I-tech	First North	Johannes Wingborg	Raoulf Kattan	
K-fastigheter	Mid Cap	Eva Gottfridsdotter		
JM	Large Cap	Johannes Wingborg	Jenny Larsson	Kerstin Gillsbro
John Matsson	Mid Cap	Erik Kjellgren		
Nexam Chemical	First North	Eva Gottfridsdotter		
Nordic Waterproofing	Mid Cap	Erik Kjellgren	Hannele Arvonen	Allan Lindhard Jörgensen
Nyfosa	Large Cap	Johannes Wingborg	Patrick Gylling och Claes Åke Magnusson	Jenny Wärmé och Mats Andersson
Scandi Standard	Mid Cap	Johannes Wingborg	Pia Gideon	Helene Wibbleus
Stendörren	Mid Cap	Johannes Wingborg (ordf.)		Anders Tägt
Stenhus Fastigheter i Norden	First North	Johannes Wingborg (ordf.)		
ProAct IT Group	Mid Cap	Johannes Wingborg	Anna Söderblom	Eva Elmstedt
Wihlborgs	Large Cap	Eva Gottfridsdotter	Anna Werntoft och Johan Röstin	Helena Olausson och Johan Qviberg

Av tabell 3 framgår att i sju bolag föreslogs ingen förändring av styrelsens sammansättning. Fondbolaget har varit representerat i valberedningarna för Amasten, Dustin och Resurs Holding inför årsstämma 2022 men sålt innehaven och därför lämnat dessa valberedningar innan årsstämman. Innehaven i John Matsson och Scandi Standard har också sålts men i dessa bolag har vi behållit platsen då det var relativt kort tid kvar till årsstämman och övriga i valberedningen har önskat att vi behållit platsen samtidigt som ingen annan aktieägare gjort anspråk på den. En valberedning är aktiv efter vårens årsstämma till dess en ny valberedning utses under hösten.

Tabell 4. Andel kvinnor i styrelsen efter årsstämman 2022 och 2021 i de bolag där Fondbolaget varit representerat i valberedningen.

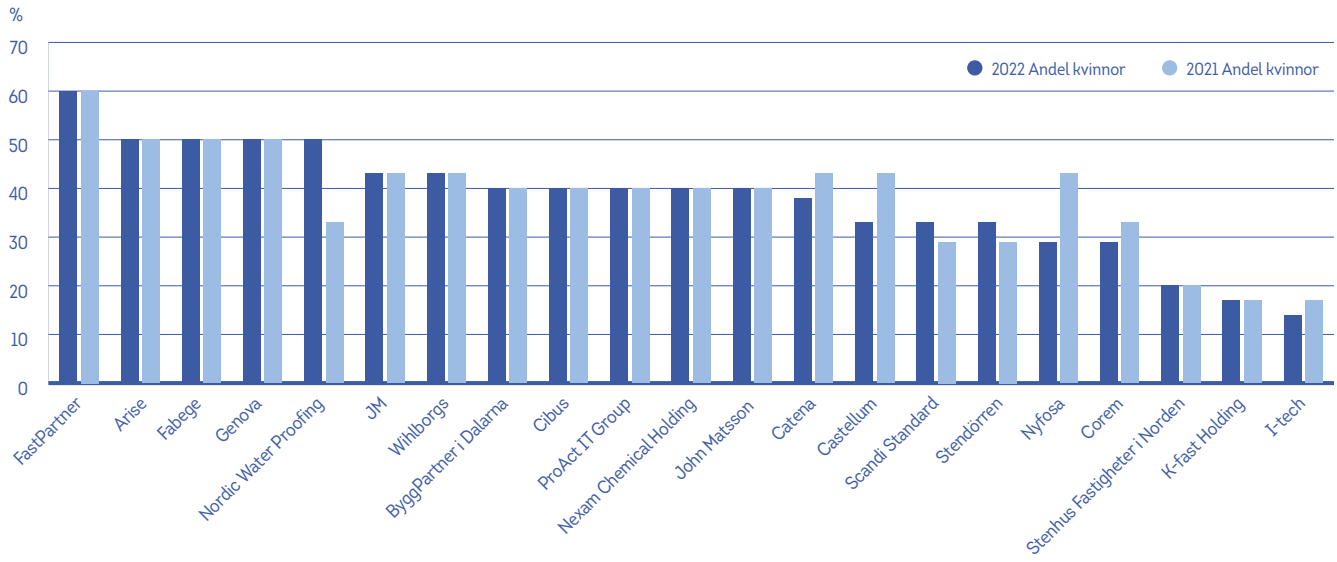

Styrelsearvoden

I de valberedningar där Länsförsäkringar Fondförvaltning ingått inför årsstämman 2022 har genomsnittsarvodet för en ordförande varit cirka 560 000 kronor och cirka 253 000 kronor till en ledamot. I genomsnitt ökade arvodet till ordföranden med sju procent och till ledamöterna med åtta procent. I några av bolagen avstår styrelseledamöter som inte är oberoende från arvode vilket håller nere kostnaderna för styrelsen i dessa bolag. Motiven till höjningen i varje enskild valberedning finns beskrivet i respektive bolags motiverade yttrande. Arvodena ska vara marknadsmässiga och motsvara arbetsbördan, komplexiteten och ansvarstagandet. Generellt har Fondbolaget under flera år verkat för att öka arvodet i några mindre bolag med låga arvoden där arbetsbördan bedömts vara hög och samtidigt försökt begränsa ökningarna i några större bolag där arvodet redan är relativt högt.

Ägaransvarig på fondbolaget intervjuar regelbundet personer som skulle kunna vara potentiella styrelseledamöter. Personer i operativa ledande positioner i börsnoterade bolag med erfarenhet och kompetens inom transaktioner, finansiering, digitalisering och hållbarhet samt erfarenhet från listbyte till börsens huvudlista i kombination med branscherfarenhet har på senare år varit av intresse. I och med att Fondbolaget ofta ingår i valberedningar inom fastighetssektorn har personer med fastighetskompetens varit och förväntas fortsatt vara efterfrågad.

Bolagsstämmor i Sverige och övriga Norden

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet för ett aktiebolag. En bolagsstämma är oftast årsstämma som ska hållas en gång per år men kan också vara en extra bolagsstämma. Årsstämman ska bland annat besluta om att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning, aktieutdelning, ansvarsfrihet för styrelseledamöter och vd samt välja styrelse, revisorer och deras arvoden.

Även andra förslag från styrelsen kan finnas på kallelsen, till exempel ändring av bolagsordningen, strukturaffärer, incitamentsprogram, och olika bemyndiganden till styrelsen som exempelvis nyemission eller återköp av aktier. Extra bolagsstämma används ofta för att besluta om en eller ett fåtal beslutsförslag som av olika skäl inte kan vänta till årsstämman. Alla aktieägare har möjlighet att i förväg skicka in egna beslutspunkter vilket främst är vanligt vid de större bolagens årsstämmor.

Fondbolaget har som mål att rösta på årsstämmor och extra bolagsstämmor i bolag om fondernas ägande överstiger tre procent av aktiekapitalet eller röstetalet, om fonderna tillhör de tre största ägarna mätt i röstetalet eller aktiekapitalet, om bolaget tillhör de tio största innehaven i fonderna mätt i kronor, om Fondbolaget har utsett en ledamot i valberedningen i bolaget, eller om det finns särskilda skäl att bevaka andelsägarnas intressen.

Stämmosäsongen hösten 2021 och våren 2022

Under perioden har Fondbolaget röstat vid totalt 101 bolagsstämmor varav 72 var i Sverige, 3 i övriga Norden och 26 i USA.

På grund av utbrottet av Covid-19 infördes en tillfällig lag om förtidsröstning genom "poströstning" i Sverige. Denna lag upphörde 31 december 2021 men återinfördes i mars 2022 och den gäller fram till sista december 2022. Den har möjliggjort poströstning. Flera bolag har under året valt att enbart erbjuda poströstning. Fondbolagets uppfattning är att poströstning kan vara ett bra komplement till en fysisk bolagsstämma men ser flera nackdelar med poströstning. Vid en fysisk bolagsstämma får aktieägarna möjlighet att ha en dialog och ställa frågor till vd, styrelse och revisor samt valberedning. På en fysisk bolagsstämma kan andra aktieägare kan ta upp frågor som kan påverka hur Fondbolaget avsåg att rösta.

Några bolag har enbart erbjudit digitala bolagsstämmor där aktieägarna kan rösta i realtid i kombination med poströstning. Tyvärr har tekniken inte fungerat 100 procentigt. Exempelvis gick det vid ett tillfälle inte att ändra en poströst som tidigare skickats in trots att det var utlovat under den digitala stämman. Digitala stämmor skapar också en distans mellan aktieägare och styrelse även om digitala stämmor är bättre än poströstning. Vidare finns det säkerhetsaspekter rörande röstning och osäkerhet runt vilka som tar del av vad som sägs.

Fondbolaget använder sig normalt sett av röstrådgivaren ISS inför bolagsstämmor utanför Sverige och i Sverige inför de bolagsstämmor där vi bedömer att det finns en eller flera komplexa frågor i kallelsen. ISS rekommendation används som en utgångspunkt för vidare analys och Fondbolaget gör emellanåt en annan bedömning och har då valt att inte följa rekommendationen efter dialog med respektive bolag. Det största mervärdet från ISS är att ägaransvarig kan lägga en större andel av tiden på att kommunicera med bolagen och analysera rätt frågor istället för att drunkna i mindre prioriterat stämmomaterial.

Länsförsäkringar verkar för ökad hållbarhetsfokus

Relativt få börsbolag har hållbarhetsrelaterade faktorer som påverkar utfallet i incitamentsprogram till ledningen och personalen. Det är styrelsen som tar fram förslag på incitamentsprogram. Bolagsstämman fattar beslut. Länsförsäkringar Fondförvaltning ingår i IÄF - Institutionella Ägares Förening och en översyn görs av rekommendationerna för dess medlemmar. Ägaransvarig ingår i arbetsgruppen som fått i uppdrag att ta fram reviderade rekommendationer där bolagen kommer uppmuntras att i fortsättningen i större utsträckning använda hållbarhetsmål som grund för rörliga ersättningar.

Dialoger inför bolagsstämmorna

I och med att de digitala stämmorna eller rena poströstningsförfaranden begränsat möjligheterna att ställa frågor eller föra en dialog med företrädare för styrelsen på bolagsstämman har det blivit ännu mer viktigt att ta en dialog med bolaget inför bolagsstämman. Inför bolagstämmorna har ett drygt 40-tal dialoger genomförts med bolagen med anledning av bolagsstämma. Det vanligaste skälet för diskussion var ersättningsrapporten följt av bemyndiganden om nyemission och LTIP. Vid 20 bolagstämmor röstade Fondbolaget emot ett eller flera förslag från styrelsen och/eller valberedningen. Vanligaste typen av frågor där Fondbolaget röstar emot styrelsens förslag är ersättningsrelaterade frågor till ledningen såsom incitamentsprogram, och ersättningsrapporter. Den näst vanligaste frågan är förslag om att samma person är vd och ordförande vilket är vanligt förekommande i USA. Vid 21 bolagsstämmor röstade Fondbolaget för ett eller flera aktieägarförslag och vid 11 bolagsstämmor röstade Fondbolaget emot ett eller flera aktieägarförslag.

Bild 2. Fördelning av förslag som Fondbolaget inte röstat för

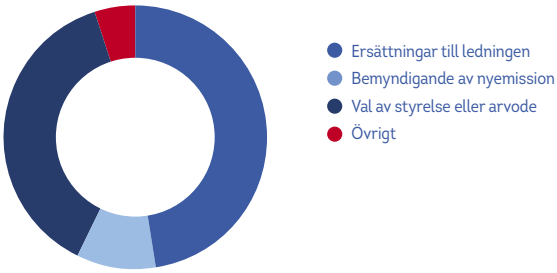

Kommentarer kring några för Fondbolaget viktiga årsstämmor

Nyfosa

Fondbolaget har varit enskilt största aktieägare sedan bolaget noterades 2018 fram till sommaren 2021 då Fondbolaget passerades av Sagax på ägarlistan. Genom att Fondbolaget varit enskilt största ägare under flera år har vi känt ett extra ansvar för Nyfosa. I likhet med flera andra bolag har vi lämnat synpunkter på kommande incitamentsprogram. Nyfosa tillhör ett av de bolag där vi lyckats få igenom att incitamentsprogrammet styrs av aktiens relativa utveckling mot index istället för enbart en absolut avkastning vilket är det vanliga i teckningsoptionsprogram. Detta tror vi kommer att gynna oss som aktieägare. Nyfosas styrelse begärde ett bemyndigande om nyemission av aktier som även innefattade preferensaktier. Vår uppfattning är att i rådande marknadsklimat bör bolaget inte emittera preferensaktier. I protokollet från stämman noterades det att styrelsen inte har för avsikt att emittera preferensaktier.

Samhällsbyggnadsbolaget i Norden "SBB"

Styrelsen för SBB begärde ett bemyndigande om nyemission som var mycket omfattande vid årsstämman 2020. Fondbolaget stödde då förslaget men fick inskrivet i protokollet att bemyndigandet överstiger vad som normalt sett kan godkännas och att det behöver minskas till nästa årsstämma. I kallelsen till årsstämman 2021 fanns exakt samma förslag som vid årsstämman 2020. Ägaransvarig på fondbolaget hade en dialog med bolagets ordförande och diskuterade frågan internt med förvaltarna. Fondbolaget är en storägare i SBB och i och med att förslaget krävde kvalificerad majoritet (krävs stöd av två tredjedelar av rösterna och aktierna på stämman) kunde Fondbolaget ensamt påverka om förslaget skulle godkännas på årsstämman. Det slutade med att Fondbolaget stödde förslaget efter att det i stämmoprotokollet gjordes en notering om en begränsning vid användandet av bemyndigandet i andra fall än förvärv av fastigheter och fastighetsbolag. Bakgrunden till undantaget är att SBB har tydliga tillväxtmål och bemyndigandet är en förutsättning för denna tillväxt. Vi bedömde att det låg i fondspararnas intresse att stödja förslaget och vi tog en medveten risk där vi såg möjligheter till avkastning för våra fondsparare. Inför årsstämman 2022 skickade ägaransvarig proaktivt över ett förslag på bemyndigande till styrelsens ordförande. Efter en dialog anpassades bemyndigandet och vi kunde ge ett förhandsgodkännande av det inför årsstämman. Valberedningen föreslog kraftig höjning av arvodet till styrelsen (ordföranden föreslogs få 1 000 000 kronor mot tidigare 450 000 kronor och ledamöter 500 000 kronor mot tidigare 300 000 kronor). Någon motivering fanns inte i stämmomaterialet. Förslaget kommenterade ägaransvarig i Dagens Industri och på årsstämman. Ägaransvarig framförde att vi hellre hade sett en stegvis höjning under flera år, att valberedningen borde motiverat höjningen i valberedningens motiverade yttrande och även om arvodet kan anses vara marknadsmässigt ligger det i övre spannet och vi förväntar oss att inga större höjningar görs under de närmaste åren. Ägaransvarig kommer att vara adjungerade till valberedningen för SBB inför årsstämman 2023.

Ericsson

Länsförsäkringar Fondförvaltning röstade emot ansvarsfrihet för samtliga i styrelsen i Ericsson inklusive vd, Börje Ekholm och de fackliga styrelse representanterna vid Ericssons årsstämma. Motivet till detta var att det inte fanns tillräcklig information vid dagen för årsstämman rörande den pågående processen med det amerikanska justitiedepartementet, DOJ. Ericssons styrelse menade att de var förhindrade att delge någon som helst information rörande korruptionsanklagelser i Irak. Frågor som var obesvarade var bland annat vilken information som styrelsen haft tillgång till, om man undanhållit information som man förbundit sig att delge DOJ samt vilka konsekvenser som processen medför inklusive storleken på de böter som Ericsson kan komma att behöva betala. Att i detta läge rösta för ansvarsfrihet när det saknas information kring detta bedömdes inte ligga i fondspararnas intresse. Även om styrelsen inte själva varit inblandade kan de inte ducka från ansvar. Styrelsen ansvarar för att ha ändamålsenliga system för rapportering, riskkontroll och regelefterlevnad. Länsförsäkringar Fondförvaltning insåg att styrelsen var förhindrad att informera på grund av den amerikanska rättsprocessen och det fanns inga konkreta bevis på att styrelsen är inblandad. Mot bakgrund av detta valde vi att stödja omval av styrelsen.

Andra som röstade mot ansvarsfrihet för hela eller delar av styrelsen var bland annat Cevian, Norska Oljefonden, Swedbank Robur fonder, Folksam, Första Ap-fonden, Nordea Fonder, Handelsbanken fonder och Avanza fonder. Utfallet blev att varken vd eller någon i styrelsen inklusive fackliga representanter beviljades ansvarsfrihet.

Länsförsäkringar Fondförvaltning röstade även emot styrelsens rapport om ersättningar till ledande befattningshavare. Motivet till detta var att ledande befattningshavare erhållit rörlig ersättning som delvis baserats på kursutvecklingen i Ericsson. Ersättningen till ledningen skulle varit väsentligt lägre om information kring frågan varit känd vid avstämningstidpunkten för incitamentsprogrammet. Cirka 11,2 procent av rösterna på stämman röstade emot ersättningsrapporten. Andelen av aktierna som röstade emot ersättningsrapporten framgår inte av dokumentationen från årsstämman i Ericsson. Omröstningen kring ersättningsrapporten är endast en rådgivande röst men det är en viktig signal till styrelsen.

Länsförsäkringar Fondförvaltnings fonder ägde vid stämman cirka 0,6 procent av aktiekapitalet och cirka 0,3 procent av röstetalet i Ericsson och var den 25:e största ägaren i bolaget.

Bolagsstämmor utanför Europa

Fondbolaget röstar även på bolagsstämmor på den amerikanska marknaden. De bolag som prioriteras för röstning är de där Fondbolaget ser utökade hållbarhetsrisker och där hållbarhetsrelaterade förslag tas upp vid stämman. Under perioden 1 juli 2021 till 30 juni 2022 har Fondbolaget röstat på årsstämmor i 26 amerikanska bolag.

De bolag som prioriterats är de där Fondbolaget ser utökade hållbarhetsrisker och där hållbarhetsrelaterade förslag tas upp vid stämman. Vid ett flertal stämmor har Fondbolaget röstat för krav på oberoende styrelseordförande samt rapportering av bolagens utgifter för lobbyingverksamhet. Andra exempel på förslag som Fondbolaget röstat för är ökad rapportering av koldioxidutsläpp samt möjligheter att överföra kunskap och immateriella rättigheter för produktion av covid-19-vaccin till låg- och medelinkomstländer.

Intressekonflikter
I utövandet av aktieägarrättigheterna bedöms inga intressekonflikter uppkommit som inte kunnat hanterats. I Proacts valberedning lade Fondbolagets representant ned sin röst när Anna Söderblom föreslogs för nyval eftersom Anna Söderblom är styrelseledamot i Länsförsäkringar Liv AB.

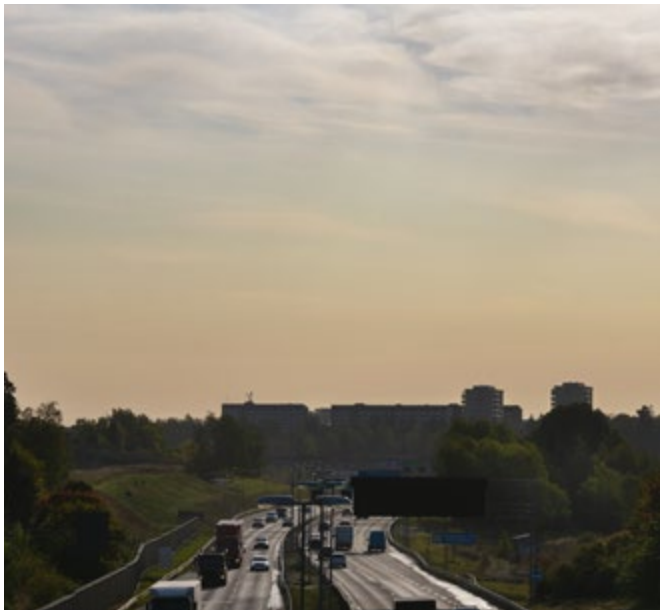

Vill du veta mer?

På vår hemsida lansforsakringar.se
hittar du mer information om:

- Vårt fondsortiment och kunderbjudande
- Hållbarhetsprofil på olika fonder
- Koldioxidavtryck i våra fonder
- Vår ägarpolicy
- Bolag som omfattas av dialog
- Uteslutna bolag
- Hur vi har röstat i bolag
- Vår hållbarhetsrapport

Kontaktuppgifter

Frågor kring Länsförsäkringar Fondförvaltnings arbete med ansvarsfulla investeringar
ansvarsfullainvesteringar@lansforsakringar.se

Frågor kring Länsförsäkringar ABs arbete med ansvarsfulla investeringar
ESG@lansforsakringar.se

Frågor rörande Länsförsäkringar Fondförvaltnings arbete med ägarstyrning
Ägaransvarig: Johannes Wingborg
Tel:08-58840703
johannes.wingborg@lansforsakringar.se

LF 10621 utg 10 Nordic Morning 2022-08

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | **Länsförsäkringar Blekinge** 0454-30 23 00 | **Dalarnas Försäkringsbolag** 023-930 00 | **Länsförsäkringar Gotland** 0498-28 18 50 **Länsförsäkringar Gävleborg** 026-14 75 00 | **Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad** 044-19 62 00 | **Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän** 031-63 80 00 | **Länsförsäkringar Halland** 035-15 10 00 | **Länsförsäkringar Jämtland** 063-19 33 00 | **Länsförsäkringar Jönköping** 036-19 90 00 | **Länsförsäkringar Kalmar län** 020-66 11 00 | **Länsförsäkring Kronoberg** 0470-72 00 00 | **LF Norrbotten** 0920-24 25 00 | **Länsförsäkringar Skaraborg** 0500-77 70 00 | **Länsförsäkringar Skåne** 040-633 80 00 | **Länsförsäkringar Stockholm** 08-562 830 00 **Länsförsäkringar Södermanland** 0155-48 40 00 | **Länsförsäkringar Uppsala** 018-68 55 00 | **Länsförsäkringar Värmland** 054-775 15 00 | **Länsförsäkringar Västerbotten** 090-10 90 00 **Länsförsäkringar Västernorrland** 0611-36 53 00 | **Länsförsäkringar Älvsborg** 0521-27 30 00 | **Länsförsäkringar Östgöta** 013-29 00 00

Länsförsäkringar

lansforsakringar.se